

Rok 1708 - vévoda Jan Kristián z Eggenbergu (1641 - 1710)

Návštěvy slavné i zapomenuté

Poměrně netypickou památkou na jeden ze zdejších pobytů krumlovského vévody, knížete Jana Kristiána z Eggenbergu, dodnes zůstává zápis ze dne 17. června roku 1708. Nachází se v nejstarší dochované lhenické matrice na stránce 59. V kolonce „Patrinii“ (kmotři) figuruje vévodovo jméno v záznamu o křtech dvou místních chlapců v chrámu sv. Jakuba Většího. Oba hoši - malý Wollinger i Tušl - tenkrát také shodně obdrželi po jihočeském vladaři obě křestní jména - Jan Kristián.

Zkoumání hlavní příčiny Eggenbergovy návštěvy Lhenic zůstaneme i tentokrát ušetřeni, jak je v tomto seriálku zvykem. Matrika o tom nic nepraví. Případné podrobnosti k tomuto - pro městyš Lhenice ojedinělému matričnímu svědectví - budou jistě ukryty v bohatství jiných písemných pramenů prachatického okresního archivu. Mohu jen připomenout, že vévoda v rámci svých rozsáhlých jihočeských držav toho času samozřejmě vlastnil i městyš Lhenice se zámkem, okolními vesnicemi i hospodářskými dvory.

Jisté je, jak stojí latinou psáno v rubrikách kmotrů u obou dětí, že Celsisimus V. D. Joannes Christianus ab Eggenberg (velmi vznešený, V. D. = venerabilis dominus - tj. ctihodný pán) Jan Kristián z Eggenbergu toho dne ve lhenickém svatostánku při křtu přítomen byl. Spolu s jeho jménem, krom rodičů (Parentes) a jmen právě pokřtěných novorozenat (kolonka Baptizatus), jsou v matrice zapsány ještě dvě lhenické kmotry - Eva Kunešová, tenkrát manželka radního Pavla Kuneše, a Alžběta Kohoutová.

Jako rodiče prvního z pokřtěných jsou v matrice zaznamenáni Vít Wollinger s manželkou Alžbětou. O ní víme, že byla rozená Gregorová, protože stejná matrika v části pro oddávky zachycuje i trochu podrobnější zápis o jejich sňatku. Vít je v něm samozřejmě také uveden, a to jako syn lhenického měšťana a pekaře Jakuba Wollingera (1658 - 1718). Vítovi s Alžbětou se pak ve Lhenicích narodily ještě další dvě děti - Matěj a Gertruda. Všechny, tedy včetně Jana Kristiána, se patrně také dožily dospělosti, protože záznam o případném úmrtí některého z nich matrika vedená do r. 1726 neobsahuje. Po polovině 18. století ale Wollingerové odcházejí v rámci panství jinam, toto příjmení už se v matrikách městyse Lhenic dál neobjevuje.

Die/Anno	Parentes	Patrinj	59	Baptizaty	Baptizant	Civis et Loca
1708	Vitus Wollinger Elisabetha	Celsisimus V. D. Joannes Christianus ab Eggenberg Eva Kunešová	Joannes Christianus	Idem	Inquilinus Tušl	
Idem	Stephanus Tušl Catharina	Celsisimus V. D. Joannes Christianus ab Eggenberg Eva Kunešová	Joannes Christianus	Idem	Civis et Faber Kujas	
Idem	Mathew Sikora	Elisabetha Hloka	M	Idem		

Rodiče druhého novorozeněte byli Štěpán Tušl a Kateřina. Na konci zápisu vidíme poznamenáno, že Štěpán je zdejší měšťanem a kovářem (Civis et Faber hujas). O jeho ženě Kateřině víme z jiné části matriky, že byla dcerou někdejšího lhenického primátora Řehoře Noska (1633-1722). Ve funkci prvního z konšelů - primase, je Řehoř doložen před koncem 17. století.

Rod mistrů ohně a železa - kovářů Tušlů žil ve Lhenicích po několik generací a jeho historie se pevně váže k dějinám domu na Dolánku, který dnes nese čp. 144 v Bavorovské ulici (staré čp. 121) a v archivních pramenech bývá pojmenován jako „Štěpánků“. Možná právě po svém prvním stovebníku, kováři Štěpánu Tušlovi.

K památnému matričnímu zápisu lze jen dodat, že po krumlovském vévodovi pokřtěný maličký Jan Kristián Tušl se dospělosti nedožil. Zemřel desetiměsíční a pohřbili jej dne 22. 4. 1709 někde na hřbitůvku u lhenického kostela. Jeho rodiče pak měli řádku dalších dětí. Z nich se v městečku odvinulo ještě nejméně šest následujících tušlovských pokolení, valnou většinou stále věrných kovářskému řemeslu. Zdá se, že Tušlové velmi dlouho zůstali nepostradatelnými mistry „... obzvláště v děláni a opravování všelikého náčiní městského i selského, by hospodářství jejich i sousedův bohda nikterak nezahálelo.“

Miloslav Trnka

Pramen:

Matrika pokřtěných, oddaných a pohřbených římsko-katolického farního úřadu Lhenice z let 1694 - 1726, dva záznamy v oddílu pokřtěných od faráře P. Karla Dicenta ze dne 17. června 1708 na stránce 59. Kniha je uložena ve Sbírce matrik ve Státním oblastním archivu v Třeboni.